

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

“Γιατί να μου επιβάλεις να φτωχύνω ένα επιπλέον 20%-30%, ώστε μετά να αρχίσω να ανεβαίνω με 2%-3%; Επειδή πιθανώς δεν έχεις πολιτικά τις αντοχές να κάνεις αυτό που χρειάζεται από το σημερινό επίπεδο;

Νίκος Βέττας
Ο γενικός διευθυντής του ΙΟΒΕ αποκλειστικά στη «Ν»

Στον Βασίλη Κωστόουλα
vkost@naftemporiki.gr

Πολιτικές στοχεύσεις εμπόδιο στη συμφωνία

Δεύτερες σκέψεις, οι οποίες εγείρουν πολιτικά ζητήματα σε βάρος της οικονομικής πραγματικότητας, τερπνίζοντας την υλοποίηση του προγράμματος, διακρίνει στο εσωτερικό της κυβέρνησης ο γενικός διευθυντής του ΙΟΒΕ Νίκος Βέττας.

Με συνέντευξη στη «Ν», αναλύει την επίδραση της παρατεταμένης αβεβαιότητας, προκρίνει τη μείωση των φορολογικών βαρών για «εκείνους που παράγουν» και εξηγεί γιατί θεωρεί φιλόδοξο τον αναπτυξιακό στόχο του 2017.

Οι διεθνείς οργανισμοί προέβλεπαν για το 2017 ανάπτυξη κοντά στο 3% του ΑΕΠ. Το ΙΟΒΕ κατεβάζει τον πήχη περίπου στο μισό. Ποιο είναι το σκεπτικό σας;

«Μεσοπρόθεσμα, θεωρούμε ότι υποεκτιμάται ο βαθμός στον οποίο η οικονομία, όσο θα αναπτύσσεται, θα “τραβάει” ταυτόχρονα και εισαγωγές, τόσο καταναλωτικών όσο και κεφαλαιουχικών αγαθών, γεγονός που μειώνει εν τέλει τον ρυθμό ανάπτυξης. Αλλά, ειδικά για φέτος, η καθυστέρηση στο κλείσιμο της δεύτερης αξιολόγησης και κατ’επίκταση η καθυστέρηση στην έναρξη της χώρας στην ποσοτική χαλάρωση της ΕΚΤ, που θα ήταν ένα σήμα και για άλλες επενδύσεις, μας οδηγούν στην εκτίμηση για ανάπτυξη λίγο πάνω από το 1,5% του ΑΕΠ».

Η νομοθέτηση επιπλέον δημοσιονομικών μέτρων, προληπτικών, για την περίοδο μετά το 2018, είναι πλέον απαραίτητη προϋπόθεση για την ολοκλήρωση της αξιολόγησης. Μπορεί και θα σπικώσει κατά τη γνώμη σας το βάρος αυτή η κυβέρνηση;

«Έχουμε δει αλληπάλληλες κυβερνήσεις από την αρχή της κρίσης, κάθε μία με βραχύ βίο. Το κλειδί για όλες τις κυβερνήσεις είναι να δημιουργούν θετικές προσδοκίες για το επόμενο διάστημα. Εδώ έρχεται και το δημοσιονομικό. Θα πρέπει να μην υπάρχει θολό τοπίο για το πού θα βρεθούν χρήματα, αν χρειαστεί. Ταυτόχρονα, από τη στιγμή που ζητούμε από τους πιστωτές να ξεκαθαρίσουν τους κανόνες του παιχνιδιού στο χρέος, οφείλουμε κι εμείς να αναλάβουμε τη δέσμευση ότι, από την πλευρά μας, δεν θα δημιουργήσουμε νέα ελλείμματα».

Οι θεσμικοί πιστωτές μάλλον εξαντλούν την αυστηρότητά τους με την Ελλάδα. Από την άλλη πλευρά, το οικονομικό επιτελείο αναγνωρίζει ότι πρακτικά έχει υλοποιήσει μόλις το 1/3 των προαπαιτούμενων της β’ αξιολόγησης, που έπρεπε να έχει ολοκληρωθεί έναν χρόνο πριν. Τι βλέπετε εδώ;

«Υπάρχει πράγματι καθυστέρηση, η οποία κάνει κακό. Αυτή οφείλεται αφενός στο έλλειμμα της δημόσιας διοίκησης να εφαρμόσει στην πράξη τις μεταρρυθμίσεις που υιοθετούνται, αφετέρου στο γεγονός, όπως φαίνεται, ότι δεν υπάρχει μια σαφής στόχευση για την ολοκλήρωση των αξιολογήσεων ώστε να πάρει μπρος η οικονομία. Φαίνεται ότι κάποιοι κάνουν δεύτερες σκέψεις -θέλω να ελπίζω ότι στη συνολική στόχευση- και βάζουν κάποια πολιτικά θέματα που ανατρέπουν την τεχνοκρατική δουλειά η οποία απαιτείται».

Μπροστά στον κίνδυνο ενός ακόμη εκτροχιασμού του προγράμματος διάσωσης, εμπεδώνεται στην κοινωνία η

ανάληψη ότι η Ελλάδα δεν μπορεί να γυρίσει το παιχνίδι. Κάπως έτσι, ορισμένοι κύκλοι προωθούν και τη συζήτηση περί Grexit. Μπορεί να γυρίσει το παιχνίδι; Είναι λύση η δραχμή;

«Η ελληνική οικονομία ασφαλώς έχει δυνάμεις και μπορεί να γίνει μία από τις πιο ισχυρές στην Ευρώπη. Παρ’όλη την αποσπένδυση και την ακραία πολιτική αβεβαιότητα που δηλητηριάζει το κλίμα, όποτε απομακρυνόμαστε για λίγο από τον γκρεμό, ανακλύπει ένας δυναμισμός. Όσοι υποστηρίζουν ότι η ελληνική οικονομία μπορεί να πάει μόνο προς τα κάτω, κάνουν πάρα πολύ κακό. Η ελληνική οικονομία πράγματι έχει χάσει πάρα πολύ από το 2008. Αυτό όμως που έχει κυρίως χάσει είναι αυτό το οποίο κέρδισε με την είσοδο στο ευρώ, μέσω της ανόδου του κατά κεφαλήν και του διαθέσιμου εισοδήματος, λόγω της μεγάλης εισροής κεφαλαίων. Αυτό είναι άλλωστε και στο σχέδιο της νομισματικής ενοποίησης: μείωση των επιτοκίων στις αδύναμες οικονομίες, εισροή κεφαλαίων και αύξηση της ανταγωνιστικότητας και της παραγωγικότητας. Το κρίσιμο ερώτημα είναι πού πήγαν αυτά τα χρήματα. Σε έναν μεγάλο βαθμό πήγαν σε δραστηριότητες οι οποίες ήταν περισσότερο εσωστρεφείς απ’ό,τι έπρεπε. Η κρίση του 2008 μας χτύπησε, αλλά δεν μας έριξε πιο κάτω. Το να λείε κάποιος ότι θα πρέπει να φτωχύνουμε -γιατί αυτό υποστηρίζει κανείς με το σενάριο της δραχμής, με το επιχειρήμα ότι το επίπεδο στο οποίο βρισκόμαστε σήμερα δεν είναι διατηρήσιμο και πως για να αρχίσουμε να βελτιωνόμαστε θα πρέπει πρώτα να κατέβουμε πολύ- δεν στερείται απλώς οικονομικής λογικής. Στερείται κοινής λογικής. Γιατί να μου επιβάλεις να φτωχύνω ένα επιπλέον 20%-30%, ώστε μετά να αρχίσω να ανεβαίνω με 2%-3%; Επειδή πιθανώς δεν έχεις πολιτικά τις αντοχές να κάνεις αυτό που χρειάζεται από το σημερινό επίπεδο;»

Μπορούν να πληρωθούν και το 2017 οι φόροι που πληρώθηκαν το 2016;

“Από τη στιγμή που ζητούμε από τους πιστωτές να ξεκαθαρίσουν τους κανόνες του παιχνιδιού στο χρέος, οφείλουμε κι εμείς να αναλάβουμε τη δέσμευση ότι, από την πλευρά μας, δεν θα δημιουργήσουμε νέα ελλείμματα.

«Το 2016 τα έσοδα από ορισμένους ειδικούς φόρους, ειδικότερα σε καύσιμα και τσιγάρα, αυξήθηκαν εν όψει της αναμενόμενης αύξησης των φόρων το 2017: υπήρξαν περισσότερες αγορές, γεγονός που μετέφερε φορολογικά έσοδα στο 2016. Επίσης, είχε αποτέλεσμα, δυστυχώς λόγω των capital controls, η ευρύτερη χρήση των ηλεκτρονικών μέσων πληρωμών, γεγονός που “άσπρισε” ένα μέρος της “μαύρης” οικονομίας. Το πρόβλημα όμως είναι ότι η φορολογία παραμένει υπερβολικά στοχευμένη σε όσους παράγουν, είτε είναι επιχειρηματίες, είτε είναι εργαζόμενοι. Επίσης, το γεγονός ότι η φορολόγηση στην Ελλάδα είναι τόσο ευμετάβλητη κρατά μακριά τους επενδυτές, την ανάπτυξη και τελικά τα φορολογικά έσοδα».

Το ΔΝΤ εισηγείται μείωση της κρατικής δαπάνης για τις συντάξεις και μείωση του αφορολόγητου, με παράλληλη μείωση των φορολογικών συντελεστών, για την προσέλκυση επενδύσεων και την αύξηση του ΑΕΠ. Ποια είναι η γνώμη σας;

«Πρέπει πράγματι να υπάρξει μείωση των φορολογικών συντελεστών όσων νομίμως παράγουν και εργάζονται. Στην πλευρά των δαπανών, υπάρχει ακόμη ένα μικρό περιθώριο εξορθολογισμού της δημόσιας διοίκησης. Αλλά, θα πρέπει να είμαστε ειλικρινείς, υπάρχει ένα κομμάτι συνταξούχων που αυτήν τη στιγμή απολαμβάνουν συντάξεις οι οποίες παρ’όλες τις μειώσεις δεν είναι διατηρήσιμες. Πρόκειται κυρίως για τις πρόωρες συντάξεις. Το να μειώσεις τις συντάξεις είναι για κάποιους από αυτούς τους ανθρώπους άδικο και σκληρό. Όμως ακόμη πιο άδικο και σκληρό είναι να έχεις ανθρώπους 25 χρονών, οι οποίοι δεν μπορούν να βρουν δουλειά, και όταν βρίσκουν δουλειά πληρώνουν ένα μεγάλο μερίδιο σε φόρους και εισφορές για να στηρίξουν κάποιους οι οποίοι είναι ακόμη σχετικά νέοι, αλλά κατάφεραν απλώς να βγουν στη σύνταξη νωρίς».

[SID:10813717]